

บทที่ 1

ภาพรวมของวิชาชีพสอบบัญชี

ACC3214 การสอบบัญชี

เหตุใดจึงต้องมีการสอบบัญชี

-
-
-

กฎหมายจึงกำหนดไว้ให้มีการสอบบัญชี

*Louwers et al. 2012

การสอบบัญชีคืออะไร

- การตรวจสอบงบการเงินโดยผู้สอบบัญชีเพื่อ
.....ในการให้ข้อสรุปต่องบ
การเงินและเพื่อแสดงความเห็นว่างบการเงินถูกต้องตามควรใน
สาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่

1.1 วัตถุประสงค์ แนวคิดและขอบเขตของการสอบบัญชี

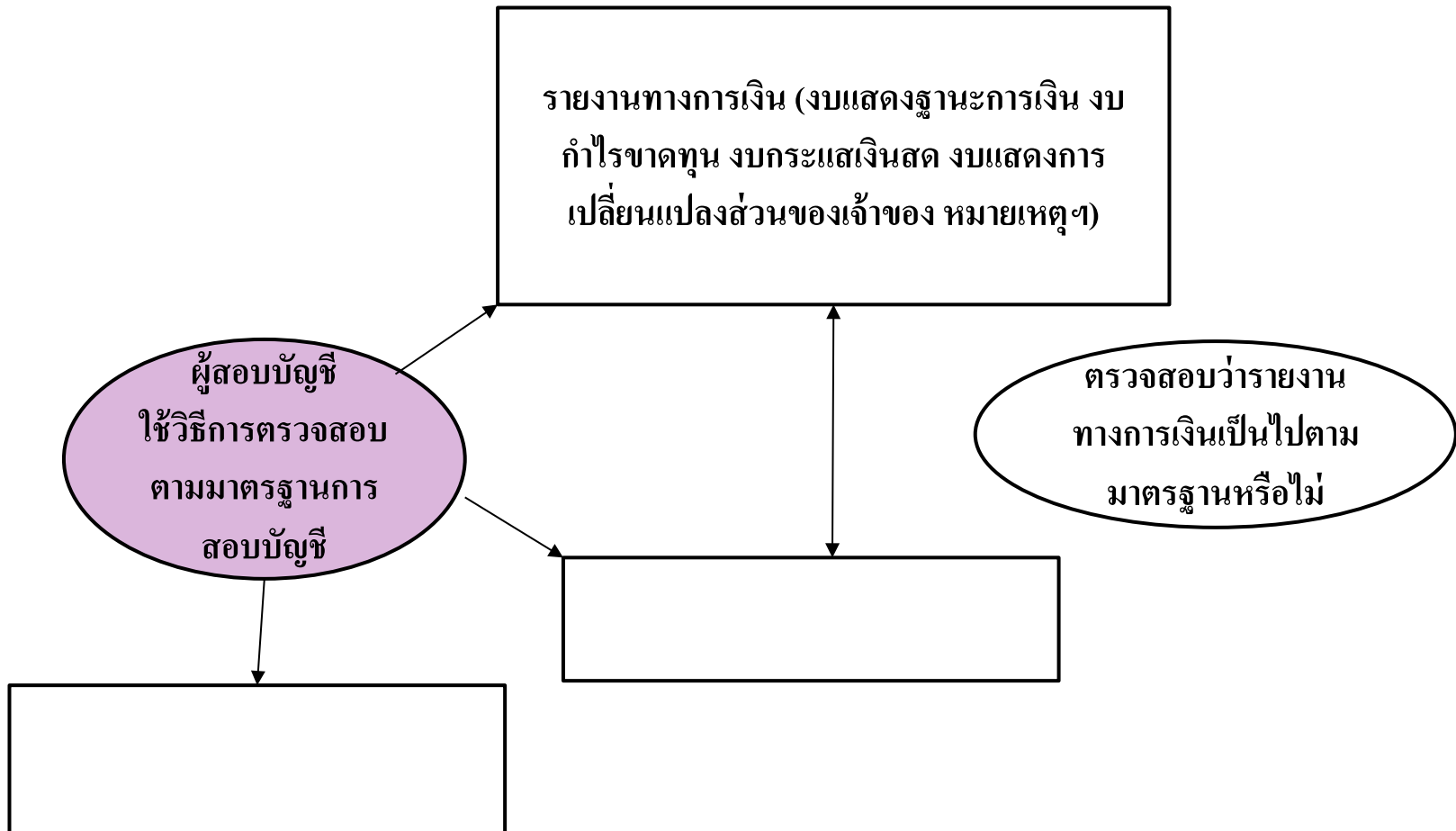
- เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัด
.....
หรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริต (Fraud) หรือข้อผิดพลาด (Error)
- เพื่อรายงานต่อบงการเงินและสื่อสารตามที่มาตรฐานการสอบบัญชีกำหนดตามข้อเท็จจริงที่ผู้สอบบัญชีตรวจพบ

ความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (Risk of Material Misstatement)

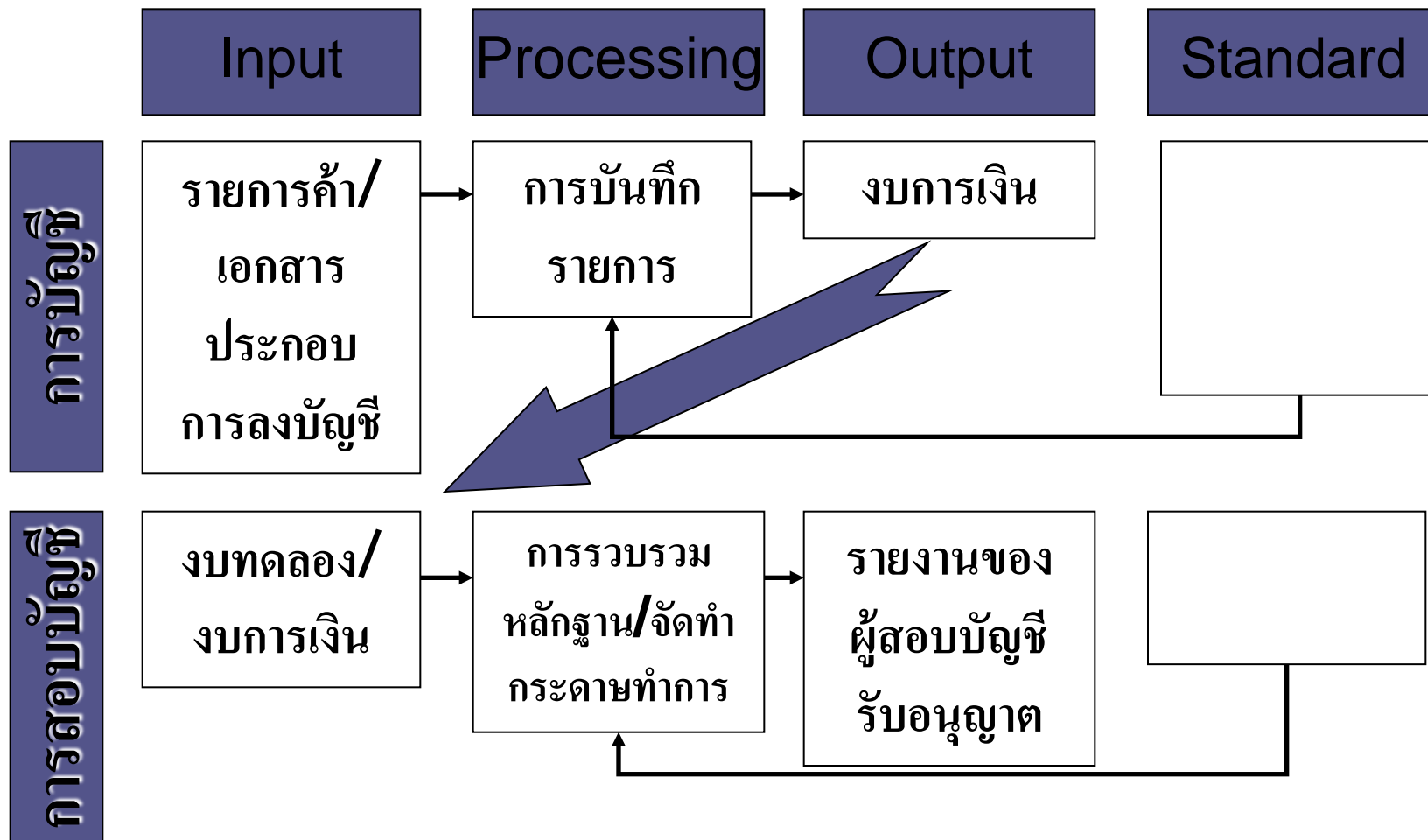
สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ

- 1. ระดับของงบการเงินโดยรวม (Financial Statement Level)
- 2. ระดับที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้กับงบการเงิน (Assertion Level) แบ่งเป็น
 1. ความเสี่ยงสืบเนื่อง (Inherent Risk)
 2. ความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน (Control Risk)

ภาพแสดงการตรวจสอบงบการเงิน

การสอบบัญชีและการบัญชี

การสอบบัญชีและการตรวจสอบภายใน

	การสอบบัญชี	การตรวจสอบภายใน
ความเป็นอิสระ		
หน้าที่งาน	ตรวจสอบงบการเงิน	ตรวจสอบการปฏิบัติตาม กฎระเบียบหรือการดำเนินงาน
การเสนอ รายงาน	สาธารณชน	ผู้บริหารระดับสูง / คณะกรรมการบริษัท หรือ คณะกรรมการตรวจสอบ

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและผู้บริหารที่มีต่อบการเงิน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

เพื่อ จากข้อสรุปที่ได้จากหลักฐาน

การสอบบัญชีที่ได้รับ ซึ่งผู้สอบบัญชีจึงต้องมี

- คุลยพินิจแย้งผู้ประกอบวิชาชีพ
- การสังเกตและสงสัยแย้งผู้ประกอบวิชาชีพ

การวางแผนและ
การระบุความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง
และการออกแบบ
วิธีการตรวจสอบ

การปฏิบัติตามตรวจสอบ
บัญชีตามที่วางแผนไว้

การสรุปและการรายงาน
ผลการตรวจสอบ

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและผู้บริหารที่มีต่อบการเงิน

ความรับผิดชอบของผู้บริหาร

1. การ ตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการนำเสนองบการเงินดังกล่าวโดยถูกต้องตามที่ควร
2. การ ที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด
3. การ **จัดเตรียม** สิ่งต่อไปนี้ให้แก่ผู้สอบบัญชี
 -
 - ข้อมูลเพิ่มเติมที่ผู้สอบบัญชีอาจขอจากผู้บริหาร
 - การเข้าถึงบุคคลต่าง ๆ ภายในกิจการ ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด

1.2 กฎหมายเกี่ยวกับการสอบบัญชี

- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543
 -
 - พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547
 -
- }

สภา.....
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.2472 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)
 - ประมวลรัษฎากร (กรมสรรพากร)
 - พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, สตง.)
 - พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กลต.)
 - กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.), สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

1.3 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี

1.
2.
3.
4. ความรู้ความสามารถและความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ
(Professional Competence and Due Care)
5. การรักษาความลับ (Confidentiality)
6. พฤติกรรมทางวิชาชีพ (Professional Behavior)

1.4 งานบริการวิชาชีพ (Professional Services)

1.4.1 งานที่ให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services)

(1) งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล

(Reasonable Assurance) เช่น

(2) งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด (Limited Assurance) เช่น

งานที่ให้ความเชื่อมั่น คือ งานที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดงข้อสรุปซึ่งออกแบบไว้เพื่อเพิ่มระดับของความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูล นอกเหนือไปจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับผลของการประเมินหรือการวัดผลของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติกับหลักเกณฑ์

	ระดับความเชื่อมั่น	รูปแบบของการรายงาน
การตรวจสอบงบการเงิน		
การสอบทานงบการเงิน	<u>ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด</u>	ไม่แสดงความเห็น แต่ให้ความเชื่อมั่นเชิงปฏิเสธ
งานตามวิธีการ ที่ตกลงร่วมกัน	<u>ไม่ให้ความเชื่อมั่น</u>	การรายงานข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบ

ความแตกต่างระหว่างงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล กับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด

ประเภทของงาน	วัตถุประสงค์	วิธีการรวบรวมหลักฐาน	รายงานที่ให้ความเชื่อมั่น
1.งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล	<p>การลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับต่ำที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ของงานนั้น</p> <p>เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพในรูปแบบที่เป็นการแสดงความเห็น</p>	<p>การได้รับหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ ซึ่งรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำความเข้าใจสถานการณ์ของงาน - การประเมินความเสี่ยง - การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ประเมินไว้ 	<p>คำอธิบายถึงสถานการณ์ของงานและการแสดงข้อสรุปในรูปแบบที่เป็นการแสดงความเห็น</p>

ความแตกต่างระหว่างงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลกับงานที่ใช้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด

ประเภทงาน	วัตถุประสงค์	วิธีการรวบรวมหลักฐาน	รายงานที่ให้ความเชื่อมั่น
		<p>-การใช้วิธีการผสมของการตรวจสอบ การสังเกตการณ์ การขอคำยืนยัน การทดสอบ การคำนวณ การวิเคราะห์ เปรียบเทียบและการสอบถาม วิธีการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเนื้อหาสาระซึ่งรวมถึงการได้รับข้อมูลยืนยันและขึ้นอยู่กับลักษณะของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติ การทดสอบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของการควบคุม และ</p> <p>-การประเมินหลักฐานที่ได้รับ</p>	

ประเภทของงาน	วัตถุประสงค์	วิธีการรวบรวมหลักฐาน	รายงานที่ให้ความเชื่อมั่น
2.งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด	การลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ของงานนั้น ซึ่งความเสี่ยงยังสูงกว่าความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพในรูปแบบที่ไม่เป็นการแสดงความเห็น	การได้รับหลักฐานที่เพียงพอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบซึ่งรวมถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติและสถานการณ์อื่นของงาน ซึ่งวิธีการดังกล่าวมีข้อจำกัดอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล	คำอธิบายถึงสถานการณ์ของงานและการแสดงข้อสรุปในรูปแบบที่ไม่เป็นการแสดงความเห็น

1.4 งานบริการวิชาชีพ (Professional Services)

องค์ประกอบของงานที่ให้ความเชื่อมั่น ประกอบด้วย 5 ส่วนได้แก่

1. ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ใช้ข้อมูล
2. งานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติที่เหมาะสม
3. หลักเกณฑ์ที่เหมาะสม
4.
5. รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบที่เหมาะสมกับงานที่ให้

1.4 งานบริการวิชาชีพ (Professional Services)

1.4.2 งานที่ให้ความเชื่อมั่นอื่นนอกเหนือจากการตรวจสอบหรือการสอบทานข้อมูลทางการเงินในอดีตและบริการเกี่ยวเนื่อง

- ประเมินการข้อมูลทางการเงิน (Forecast)
- ข้อมูลตามสถานการณ์สมมติ (Projection)
- รายงานการควบคุมองค์กรที่ให้บริการ (Service organization)
- งานรวบรวมข้อมูลทางการเงินเสมือนที่อยู่ในหนังสือชี้ชวน (Prospectus)

1.4.3 งานบริการที่ไม่ได้ให้ความเชื่อมั่น (Non-assurance Services)

- งานที่ปฏิบัติตามวิธีการที่ตกลงร่วมกันที่เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน (Agree-upon procedure)
- งานรวบรวมข้อมูลทางการเงิน (Compilation)

1.5 มาตรฐานงานบริการวิชาชีพ

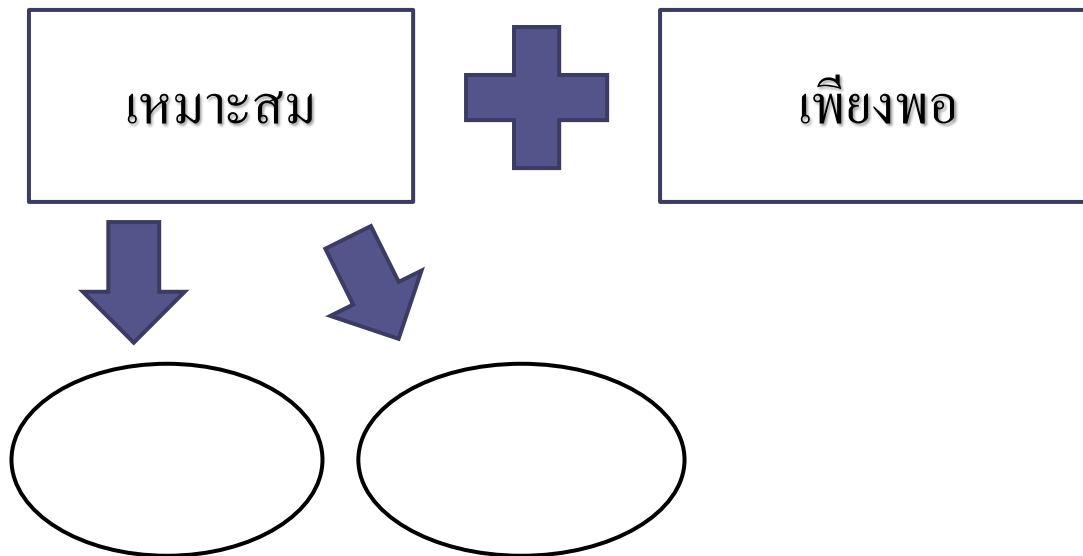
- แม่บทสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น (1 ฉบับ)
- มาตรฐานงานที่ให้ความเชื่อมั่น (43 ฉบับ)
- มาตรฐานงานที่ไม่ให้ความเชื่อมั่น (2 ฉบับ)

1.6 การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

- การรับงานและการวางแผนการสอบบัญชี
- การระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี
-
-

1.7 หลักฐานการสอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติงานให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

1.8 การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

มาตรฐาน International Standard on Quality Control (ISQC1)

1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities)
2. ข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Ethical Requirements)
3. การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ (Client Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)
4. ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)

1.8 การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

5. การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)
6. การติดตามผล (Monitoring)
7. การจัดทำเอกสารหลักฐาน (Documentation)

1.9 กระบวนการเป็นผู้สอบบัญชี

1.9.1 คุณสมบัติของผู้ที่จะขอรับเป็นผู้สอบบัญชี

- จบปริญญาตรีบัญชี
-

1.9.2 การทดสอบความรู้เป็นผู้สอบบัญชี

- ผ่านการทดสอบ 6 วิชาได้แก่ การบัญชี 1 การบัญชี 2 การสอบบัญชี 1 การสอบบัญชี 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 2
- ผู้ที่เป็นผู้สอบบัญชีต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (Continuing Professional Development: CPD) อย่างน้อย

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

1

- คุณสมบัติ

2

- การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

3

- การฝึกหัดงาน

4

- การทดสอบวิชาชีพสอบบัญชี

5

- การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

คุณสมบัติ (ตามมาตรา 39 แห่งพรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547)

1. เป็นสมาชิกสามัญหรือวิสามัญของสภาวิชาชีพบัญชีฯ
2. ผ่านการทดสอบ/ฝึกอบรม/ฝึกงาน/เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีมาแล้วตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชีฯ
3. ไม่เคยต้องโทษจำคุกหรือกระทำความผิดตามที่กำหนด
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
5. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ***

คุณสมบัติ

5. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ได้แก่

- ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่ไม่เหมาะสมหรือทำให้ขาดความเป็นอิสระ
- ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเนื่องจากได้กระทำการอันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพอย่างร้ายแรง
- ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตในการประกอบอาชีพจากหน่วยงานราชการหรือสถาบันวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีและการกระทำนั้นเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสาระสำคัญ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ตามข้อ **3** ของข้อกำหนดสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติการศึกษาของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. **2549**)

1. สำเร็จการศึกษาซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีรับรองว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาทางการบัญชีหรือประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าปริญญาทางการบัญชี
2. ต้องเป็นผู้ที่เคยศึกษาและ.....(วิชาละ **3** หน่วยกิต) และเป็นการศึกษาและสอบผ่านในระดับอุดมศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สภาวิชาชีพบัญชีให้การรับรอง

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

วิชาบัญชีที่ต้องศึกษาตามข้อกำหนดสภาวิชาชีพบัญชี 2549

1.	3	รายวิชา
2. การบัญชีชั้นสูง	2	รายวิชา
3.	1	รายวิชา
4. การบัญชีต้นทุน	1	รายวิชา
5. การภาษีอากร	<u>1</u>	รายวิชา
รวม	<u>8</u>	รายวิชา

1. ผู้ฝึกหัดงานเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี
2. ผู้ฝึกหัดงานต้องยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงานหลังจากสอบผ่านวิชาการบัญชีตามที่กำหนด ไม่น้อยกว่า 4 รายวิชา และวิชาการสอบบัญชี ไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา ทั้งนี้ การฝึกหัดงานดังกล่าวต้องกระทำเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปีนับจากวันยื่นและมีเวลาฝึกหัดงานรวมกัน ไม่น้อยกว่า 3,000 ชั่วโมง
3. ต้องยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงานก่อนเริ่มฝึกหัดงาน
4. ต้องทำรายงานการฝึกงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. กรณีเปลี่ยนผู้ให้การฝึกหัดงานต้องแจ้งภายใน 2 เดือน
6. กรณีที่ฝึกหัดงานไม่เสร็จสิ้นภายใน 5 ปี ให้จำหน่ายคำขอฝึกหัดงาน

การทดสอบวิชาชีพสอบบัญชี

1. สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาและฝึกหัดงานครบถ้วนแล้วหรืออยู่ในระหว่างฝึกหัดงาน และต้องไม่เคยเป็นผู้ทุจริตในการทดสอบ
 2. ผ่านการทดสอบใน 6 วิชา ด้วยคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 โดยสามารถสะสมผลการสอบของแต่ละวิชาได้ไม่เกิน 4 ปี
 - การบัญชี 1
 - การบัญชี 2
 - การสอบบัญชี 1 *
 - การสอบบัญชี 2 *
 - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 1
 - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 2
- * ต้องฝึกงานไม่น้อยกว่า 1 ปีและมีเวลาการฝึกหัดงานไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง จึงจะมีสิทธิเข้ารับการทดสอบ

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

- เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาในหลักสูตร วิทยากร และผู้จัดการ อบรมหรือการประชุมสัมมนาซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีให้ความเห็นชอบ
- เป็นหรือร่วมเป็นวิทยากร ผู้บรรยายหรือผู้ดำเนินการสัมมนาตามข้อ 1
- จัดทำผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี โดยได้เผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือที่ประชุมวิชาการ เช่น การเขียนบทความ งานวิจัย หนังสือหรือตำราทางวิชาการ เป็นต้น
- เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานในสภาวิชาชีพบัญชี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
- เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าวุฒิเดิม หรือวุฒิเดิมในหลักสูตรหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
- พัฒนาความรู้ต่อเนื่องประเภทอื่น ๆ และผ่านการทดสอบตามที่สภาวิชาชีพบัญชี กำหนด

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

- ผู้สอบบัญชีต้องเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนา.....
- จำนวนชั่วโมงการเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีหรือการสอบบัญชีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง และเนื้อหาอื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนด
- ยื่นหลักฐานการเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่อสภาวิชาชีพบัญชีภายในวันทำการสุดท้ายของปี
- กรณีที่ผู้สอบบัญชีไม่เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาครบตามจำนวนชั่วโมง สภาวิชาชีพบัญชีอาจมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้สอบบัญชีปฏิบัติ

1.10 ประเภทสำนักงานสอบบัญชี

- Big 4 (PwC, EY,)
- Non-Big 4
 - International firms.....
 - Thai firms.....

1.11 การจัดโครงสร้างสำนักงานสอบบัญชี

1. (Assistant/Junior Auditor)
2.(Senior Auditor)
3. ผู้จัดการ (Manager)
4. ผู้จัดการอาวุโส (Senior Manager)
5. หุ้นส่วน (Partner)

โครงสร้างสำนักงานสอบบัญชี

ระดับภายในสำนักงานสอบบัญชี	อายุงาน (โดยประมาณ)
หุ้นส่วน (Partner)	> 10 ปี
ผู้จัดการ (Manager)	7-10 ปี
ผู้ควบคุมงาน (Supervisor)	5-7 ปี
ผู้ตรวจสอบอาวุโส (Senior) / หัวหน้าผู้ตรวจสอบ (In-Charge Auditor)	2-5 ปี
ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี (Assistant)	0-2 ปี

1.12 ประเภทของผู้สอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชี (Financial Statement Auditor)
- ผู้สอบบัญชี.....(Tax auditor)
- ผู้สอบบัญชี..... (Governmental auditor)
- ผู้ตรวจสอบ..... (Internal auditor)
- ผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อบังคับ (Compliance/operational auditor)
- ผู้ตรวจสอบ..... (Fraud/Forensic auditor)

1.13 สถาบันวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี

ในประเทศ

1. สถาบันการศึกษา (ที่เปิดสอนด้านการบัญชี ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า)

- สถาบันอุดมศึกษารัฐ
 - ✓ มหาวิทยาลัย (ประมาณ **63** สถาบัน)
- สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
 - ✓ มหาวิทยาลัย (ประมาณ **26** สถาบัน)
 - ✓ สถาบัน (ประมาณ **3** สถาบัน)
 - ✓ วิทยาลัย (ประมาณ **14** สถาบัน)

(ข้อมูลจากเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ณ เดือนมิถุนายน **2556**)

1.13 สถาบันวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี

ในประเทศ

2. สถาบันวิชาชีพ

- สภา.....
- หน่วยงานกำกับดูแล
- คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- กรมสรรพากร
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ธนาคารแห่งประเทศไทย

1.13 สถาบันวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี ต่างประเทศ

- **IFAC** - **International Federal of Accountants *****
- **AICPA** - American Institute of Certified Public Accountants
- **CAPA** - Confederation of Asian and Pacific Accountants
- **AFA** - ASEAN Federation of Accountants
- **IIA** - The Institute of Internal Auditors
- **ISACA** - Information Systems Audit and Control Association
- ฯลฯ

สรุป

1. ความหมายของการสอบบัญชี

2. วัตถุประสงค์และประเภทของงานสอบบัญชี

- วัตถุประสงค์ของการสอบบัญชี
- ประเภทของงานการสอบบัญชี
- ความสัมพันธ์ระหว่างการสอบบัญชี การบัญชี และ การตรวจสอบภายใน

3. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

4. ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและผู้บริหารที่มีต่อบการเงิน

5. สถาบันวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี

6. สำนักงานสอบบัญชี